

OBSAH:

I. Slovo úvodem (J. Förster)	9
II. Novolatinská literatura v českých zemích před rokem 1620 (O. Podavka, M. Vaculínová, V. Pelc)	14
• II.1 Školní řády a učební příručky (A. Bočková, O. Podavka)	33
» Racek Doubravský z Doubravy, <i>Knížečka o skládání dopisů</i> (V. Pelc)	42
» Philipp Melanchthon, Pavel Aquilinas, <i>Mluvnice</i> (A. Bočková)	47
» Petr Codicillus, <i>Studijní řád pro vyučování a osvojení si vzdělání na městských školách Království českého a Markrabství moravského</i> (O. Podavka)	54
» Vavřinec Benedikt z Nudožer, <i>Gramatika česká</i> (A. Bočková)	61
• II.2 Historiografie (O. Podavka)	68
» Paul Niavis, <i>Příběh zavražděných na Chlumu</i> (M. Vaculínová)	77
» Jan Dubravius, <i>33 knih historie Království českého</i> (O. Podavka)	80
» Prokop Lupáč z Hlaváčova, <i>Deník českých dějin aneb Historický kalendář</i> (O. Podavka, Z. Žalud)	86
• II.3 Hagiografie (A. Bočková)	92
» Jiří Barthold Pontanus z Breitenberka, <i>Tři knihy svatých hymnů o přesvaté Panně Marii a svatých patronech svatého Českého království</i> (A. Bočková)	102
» Jiří Barthold Pontanus z Breitenberka, <i>Zbožné Čechy</i> (A. Bočková)	110
• II.4 Kázání a řečnictví (V. Pelc)	116
» Jan Dubravius, <i>Řeč k témuž polskému králi Zikmundovi o pomoci proti Turkům</i> (O. Podavka, Z. Žalud)	125
» Zikmund Domináček z Písnice SJ, <i>Pohřební řeč nad římským císařem Maxmiliánem II.</i> (V. Pelc)	130
» Jiří Barthold Pontanus z Breitenberka, <i>Svatý potlesk Království českého na inauguraci císaře Matyáše, jakož i císařovny Anny</i> (V. Pelc)	136
» Mikuláš Albert z Kaménka, <i>Intimace na téma udělování akademických titulů vydaná ve sbírce Programmata Academiae Pragensis Bohuslava Jičínského, pedela univerzity</i> (V. Pelc)	140
• II.5 Epistolografie (V. Pelc)	149
» Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic, <i>O poloze Prahy a mravech jejích obyvatel</i> (V. Pelc)	157
» Zikmund Hrubý z Jelení Philippu Melanchthonovi (V. Pelc)	168
» Albert starší Bukůvka z Bukůvky Melchioru Goldastovi (M. Vaculínová)	170
» Alžběta z Kaménka Balthasaru Exnerovi (M. Vaculínová)	172
» Jan Campanus Petru Fradeliovi (M. Vaculínová)	174
• II.6 Polemické texty (V. Pelc)	176
» Jan Matyáš ze Sudetu, <i>O původu Čechů a Slovanů</i> (V. Pelc)	182
• II.7 Cestopisná literatura (O. Podavka)	191
» Šimon Proxenus ze Sudetu, <i>Zápisky z cesty po Francii</i> (O. Podavka, Z. Žalud)	199
» Zdeněk Brtnický z Valdštejna, <i>Deník neboli Diarium, to jest Zápis skutků, činností a studia každého dne, od roku rozhovňující se Boží milosti 1597</i> (O. Podavka)	205
• II.8 Sbírký přísloví a citátové příručky (V. Pelc)	213
» Jakub Srnovec z Varvažova, <i>Česká pořekadla neboli přísloví přidružená k latinským frázím</i> (V. Pelc)	217
• II.9 Latinské předmluvy a dedikační texty v raně novověkých tiscích (V. Pelc)	224
» Matouš Collinus – Martin Kuthen, <i>Krátký a stručný popis slavnostního průvodu nejsvětějšího a neporaženého císaře Ferdinanda prvního</i> (M. Vaculínová)	228

» Ondřej Rochotský, <i>Privilegium učenců</i> (V. Pelc)	230
• II.10 Epická poezie (M. Vaculínová)	233
» Jan Dubravius, <i>Rada zvířat</i> (M. Vaculínová)	241
» Vavřinec Špán ze Španova, <i>O moru</i> (M. Vaculínová, H. Florianová, Z. Žalud)	245
» Jan Campanus Vodňanský, <i>Čechie</i> (M. Vaculínová)	249
» Jan Černovický, <i>O válce v Uhrách</i> (M. Vaculínová)	253
• II.11 Lyrická poezie (M. Vaculínová)	256
» Bohuslav Hasištejnský z Lobkovic, <i>O své paní; Dívce bez nápadníka</i> (M. Vaculínová)	270
» Matouš Collinus z Chotěřiny, <i>Krátké vyznání víry; Modlitba před jídlem přeložená z češtiny</i> (M. Vaculínová)	272
» Tomáš Mitis, <i>Portrét ctihodného kněze Valentina Polona</i> (M. Vaculínová)	274
» Jan Kherner, <i>Báseň na symbolum mistra Pavla Kristiána z Koldína</i> (M. Vaculínová)	276
» Michal Pěčka z Radostic, <i>Polnice volající do války s Turky</i> (M. Vaculínová)	277
» Veršovaný nápis Mikuláše Pelarga na dochované křtitelnici ve Starém Kníně (M. Vaculínová)	279
» Pavel Jizbický z Jizbice, <i>verše Panence</i> (M. Vaculínová)	280
» Jan Campanus Vodňanský, <i>Jakž Bůh ráčí, tak já chci též</i> (M. Vaculínová)	282
» Alžběta Johanna Westonia, <i>Parthenicon, Ke čtenáři své sbírky</i> (M. Vaculínová)	285
» Jan Campanus Vodňanský, <i>Na nedávno vzniklý emblém pana Jessenia: Namalovaný pštros sedící na vejci s tímto nápisem: JE TŘEBA VYSEDĚT</i> (M. Vaculínová)	287
» Carmen figuratum Pavla Němčanského v památníku Nikodéma Vostárka z Vacetína (M. Vaculínová)	288
• II.12 Drama (M. Jacková)	290
» Jan Horák z Milešovky, <i>Hra posmívající se posměváčku Lutherovi</i> (V. Pelc)	298
» Jan Campanus Vodňanský, <i>Břetislav</i> (A. Bočková)	306
» Georg Dingenauer SJ, <i>Svatý Václav, mučedník a patron Čech i Moravy</i> (A. Bočková)	314
III. Latinská literatura v Čechách od bitvy na Bílé hoře do poloviny 18. století (M. Svatoš)	318
• III.1 Učebnice latinské gramatiky a rétoriky (M. Svatoš, M. Steiner)	341
» Jan Amos Komenský, <i>Poznámky k Nové januální mluvnici</i> (M. Steiner)	351
» Jan Amos Komenský, <i>Obrana latiny ve vlastních Dveřích jazyků a v jejich jevištním ztvárnění</i> (M. Steiner)	359
» Bohuslav Balbín SJ, <i>Otázky řečnictví</i> (M. Svatoš)	368
» Amadeus Schuster a S. Josepho, <i>Emanuela Alvara Nauka o syntaxi opatřená ponejvíce historickými výroky, příslovími a příklady od vzniku světa až po naši dobu</i> (M. Svatoš)	377
• III.2 Kázání (M. Svatoš)	383
» Caspar Knittel SJ, <i>Kázání ve svátek sv. Bartoloměje, apoštola</i> (M. Svatoš)	391
• III.3 Historiografie (O. Podavka)	403
» Pavel Stránský ze Zap, <i>O státě českém</i> (O. Podavka)	413
» Tomáš Pešina z Čechorodu, <i>Pamětihodné záznamy od roku 1665 až do roku 1680</i> (O. Podavka)	419
» Bohuslav Balbín SJ, <i>Výtah z českých dějin neboli Historie boleslavská</i> (O. Podavka)	423
» Jan Florián Hammerschmidt, <i>Historie pražská</i> (A. Bočková)	432
• III.4 Hagiografie (M. Svatoš)	439
» Albrecht Chanovský SJ, Jan Tanner SJ, <i>Stopa zbožných Čech</i> (A. Bočková, Z. Žalud)	444
» Joannes Tanner SJ, <i>Trophaea S. Wenceslai</i> ; Felix Kadlinský SJ, <i>Život a sláva svatého Vácslava</i> (M. Svatoš)	451
» Jiří Kruger SJ, <i>Život svaté Anežky české</i> (M. Svatoš)	457

• III.5 Meditativní literatura (J. Förster, J. Linka)	460
» Jan Amos Komenský, <i>Dějiny vidění Kristiny Poniatowské</i> (M. Steiner, V. Urbánek)	470
» Jeroným Hirnhaim OPraem, <i>Meditace na jednotlivé dny roku vybrané z Písma svatého</i> (J. Förster)	479
» Samuel Václav Hataš, <i>Svatební jiskra</i> (M. Svatoš)	483
» Svaté modlitby za odvrácení moru (J. Förster)	487
• III.6 Cestopisná literatura (J. Förster, P. Zavadil)	489
» Václav Eymer SJ, <i>Plavba přes Atlantský oceán a první setkání s americkým světem</i> (P. Zavadil)	499
» Paulus Klein SJ, <i>Zpráva o trosečnicích z neznámých tichomořských ostrovů</i> (P. Zavadil)	515
» Remedius Prutký, OFM, <i>Itinerarium. Díl I. O Egyptě, Arábii, Palestině a Galileji</i> (J. Förster)	525
• III.7 Epistolografie (O. Podavka, M. Steiner, V. Urbánek)	534
» Jan Amos Komenský Marinu Mersennovi (M. Steiner, V. Urbánek)	542
» Jan Amos Komenský Samuelu Hartlibovi (M. Klosová, M. Steiner, V. Urbánek)	545
» Bohuslav Balbín SJ Christianovi Weisemu (O. Podavka)	555
» Karel Kolčava SJ, <i>Přátelské dopisy sepsané zvláště pro studující mládež</i> (J. Förster)	558
• III.8 Jiné druhy prozaických textů (J. Förster, M. Svatoš, P. Zelenková)	563
» <i>Chvalořeč na Otce Jana Kořínka zbožně v Pánu zesnulého v Praze u sv. Klimenta dne 12. srpna 1680</i> (M. Svatoš)	574
» Udalricus Pokagio SJ, <i>[Pamětní nápis P. Bohuslava Balbína SJ]</i> (M. Svatoš)	579
» Tomáš Pešina z Čechorodu, <i>Ucalegon Německa, Itálie a Polska – Uhry hořící plamenem turecké války</i> (M. Svatoš)	582
» David Zikmund Senst SJ [Matyáš Werner SJ], <i>Teze z veškeré filozofie</i> (P. Zelenková, V. Pelc)	589
» Univerzitní teze Leopolda Zikmunda z Frankenbergu – Leopold I. jako Aeneas (P. Zelenková, J. Förster)	595
» Augustin Petr Neurütter, <i>Obyvatelské právo a lékařsko-akademická investitura udělené veřejně v karolinské aule neboli Doktorská promoce převznešeného a nejvýtečnějšího doktora pana Alexandra Ignáce Šamského</i> (J. Förster)	597
• III.9 Epická poezie (J. Förster, M. Svatoš)	604
» Václav Klement z Libé hory, <i>Devět knih na oslavu Gustava, v nichž se herojským veršem vypravuje řada hrdinských vítězství a válečnických činů Gustava II., vskutku velikého, vznešeného Švédů, Gótů atd. nejjasnějšího krále, v Germánii</i> (J. Förster)	616
» Jan Florian Hammerschmidt, <i>Proměna štěstí a bídy Čech</i> (M. Svatoš)	619
» Jan Kristián Alois Mickl, <i>Plus ultra neboli Nejslavnější činy Španělska a Portugalska</i> (J. Förster)	623
• III.10 Lyrická poezie (M. Svatoš)	627
» I) Příležitostná poezie	633
* 1) Epicedia:	
– <i>Na pohřeb Urozeného a Statečného Rytíře, pana Henrycha Straky z Nedabylic</i> (M. Svatoš)	633
* 2) Epithalamia:	
– <i>K šťastné svatbě urozeného a statečného rytíře pana Jana Rašína z Rýzmburku a Ludmily z Hrobčic, která se konala v Opočně, blahopřáli přátelé a úředníci</i> (M. Svatoš)	636
– Jan Amos Komenský, <i>Svatební přání Jindřichu Martiniovi</i> (M. Steiner)	637
* 3) Epigramy:	
– Bohuslav Balbín SJ, <i>Včelí roj</i> (M. Svatoš)	639

– Šebastián Labe SJ, <i>Vtipné epigramy</i> (M. Svatoš)	641
* 4) Jiná příležitostná poezie:	
– Bohuslav Balbín SJ, <i>O pijanovi Mámrádovi, proč nechtěl odříkávat Otčenáš</i> (M. Svatoš)	643
» II) Básně s náboženskou tematikou, duchovní a meditativní lyrika	645
* 1) Epigramy:	
– Bohuslav Balbín SJ, <i>Včelí roj</i> (M. Svatoš)	645
– Šebastián Labe SJ, <i>Vtipné epigramy</i> (M. Svatoš)	646
* 2) Jiná duchovní a meditativní lyrika	
– Jiljí od sv. Jana Křtitele, <i>Co je člověk?</i> (M. Svatoš)	647
– Ulrich Mayer SJ, <i>Projev lásky kající se ovečky a Dafnida, jenž ji utěšuje.</i> <i>Složený v rytmických verších</i> (M. Svatoš)	649
– Johann Kraus SJ, básně z roku 1741 (M. Svatoš)	650
» III) Písně	653
* Matěj Václav Šteyer SJ, <i>Bacchanalistika</i> (M. Svatoš)	653
» IV) Obrazová a permutační poezie	656
* Gratulační sborníky z kláštera cisterciáků v Plasích a z kláštera premonstrátů na Strahově	
– 1) Klášter cisterciáků v Plasích (M. Svatoš)	656
– 2) Klášter premonstrátů v Praze na Strahově (M. Svatoš)	658
• III.11 Drama (M. Jacková, M. Klosová, J. Förster)	662
» Jan Amos Komenský, <i>Patriarcha Abraham</i> (M. Klosová)	674
» Jan Amos Komenský, <i>Osmá a poslední část divadelního procvičení Dveří jazyků,</i> <i>předvádějící záležitosti, které se díky božské Prozřetelnosti dějí v království</i> <i>a v náboženství</i> (M. Klosová)	679
» Karel Kolčava SJ, <i>Stálost v pravé víře neboli Thomas More, anglický kancléř</i> (J. Förster)	685
» Josef Sexstetter SJ, <i>Edondus, který díky vzácné vytrvalosti ve svém záměru</i> <i>přesvědčil pohanského otce o spásné věrouce</i> (A. Bočková, M. Jacková)	690
» Jan Kristián Mickl, <i>Snadný pád vládců. Mauritius z Kappadokie, císař Východu</i> (J. Förster)	696
IV. Medailonky autorů ukázek	701
V. Poznámka editorů	726
VI. Seznam pramenů a literatury	729
VII. Seznam zkratk a zkráceně citované literatury	730
VIII. Jmenný rejstřík	732
IX. Místní rejstřík	753
X. Summary	763
XI. Seznam reprodukcí	766